

Detail uit affiche van O. Van den Bogaert uitgegeven tussen 1967 en 1972 door de Wielewaal-Jeugdafdeling (WJA) voor milieubescherming. Tekst: Leefbaarheid door natuurbehoud. Wielewaal-Jeugdafdeling.

www.amsab.be

Vlaanderen
verbeelding werkt

Het archief van de WIELEWAALJONGEREN

Maarten SAVELS

Amsab-Instituut voor Sociale Geschiedenis 2017

Archief van de WIELEWAALJONGEREN (WJ)

Maarten SAVELS

Amsab-Instituut voor Sociale Geschiedenis 2017

Eindredactie: Paule Verbruggen
Vormgeving: Patricia Rau

ISBN: 9789077122624
Wettelijk depot: D/2017/4028/8

© Amsab-ISG, 2017
Bagattenstraat 174, 9000 Gent
info@amsab.be
www.amsab.be
www.facebook.com/AmsabISG

INLEIDING

1. Identificatie	p. 5
1.1. Referentie	p. 5
1.2. Titel	p. 5
1.3. Datering	p. 5
1.4. Omvang en medium	p. 5
2. Context	p. 5
2.1. Naam archiefvormer(s)	p. 5
2.2. Institutionele geschiedenis / Biografie... ..	p. 5
2.3. Archiefgeschiedenis	p. 8
2.4. Verwerving	p. 8
3. Inhoud en structuur	p. 9
3.1. Bereik en inhoud	p. 9
3.2. Selectie	p. 9
3.3. Aanvullingen	p. 9
4. Voorwaarden voor raadpleging en gebruik... ..	p. 10
4.1. Voorwaarden voor raadpleging	p. 10
4.2. Taal en schrift	p. 10
5. Verwant materiaal	p. 10
5.1. Bestaan en bewaarplaats van originelen. ..	p. 10
5.2. Bestaan en bewaarplaats van kopieën ..	p. 10
5.3. Verwante beschrijvingseenheden	p. 10
5.4. Publicaties	p. 11
6. Beschrijvingsbeheer	p. 11
6.1. Verantwoording	p. 11
6.2. Regels of afspraken	p. 11
6.3. Datering van de beschrijvingen	p. 11

INVENTARIS

1. Werking en structuur	p. 12
2. Congres	p. 12
3. Kernbestuur	p. 13
4. Werkgroepen	p. 13
5. Secretariaat en ledenadministratie	p. 14
6. Publicaties	p. 15
7. Projecten	p. 15
8. Kampen	p. 15
9. Afdelingen	p. 17

BIJLAGEN

1. Andere collecties van de WJA en de WJ	p. 18
1.1. Affiches	p. 18
1.2. Monografieën	p. 18
1.3. Periodieken	p. 18
2. Lijst van gebruikte afkortingen	p. 19
3. Bestuursleden	p. 20

INLEIDING

1. Identificatie

1.1. Referentie

632

1.2. Titel

Archief van de Wielewaaljongeren (WJ)

1.3. Datering

1970-1983

1.4. Omvang en medium

Het archief is verpakt in 2 archiefdozen, goed voor 0,22 strekkende meter + 2 delen op rek

2. Context

2.1. Naam archiefvormer(s)

- Wielewaal Jeugdafdeling (WJA) - Vlaamse Jongerenorganisatie voor Natuurstudie en Milieubehoud
- Natuur 2000 Wielewaaljongeren
- Wielewaaljongeren (WJ) - Jeugdbond voor Natuurbeleving en Natuurbehoud

2.2. Institutionele geschiedenis / Biografie

De ornithologische vereniging de Wielewaal werd op 12 februari 1933 in Antwerpen opgericht. Onder leiding van pastoor Frans Segers werd de Wielewaal uitgebouwd tot een grote vereniging. In 1953 verkreeg ze tevens rechtspersoonlijkheid onder de vorm van een vzw. Onder het groeiende ledenaantal bevonden zich ook veel jongeren. Een aantal onder hen kon zich niet altijd vinden in het verenigingsleven dat qua thema's en organisatie volledig werd bepaald door de ouderen.¹

¹ Hazel VANDE KERCKHOVE en Wouter VAN GOMPEL (red.), *50 jaar jeugdbond: Excursie vertrekt!* Gent: Jeugdbond voor Natuur en Milieu, juni 2008, pp. 26-27.

Op 29 april 1967 namen Frank Redant en Luc Van Schoor het initiatief om een jeugdafdeling binnen de Wielewaal op te richten. Ze kregen hierbij de steun van enkele andere jongelingen: Julius Smeyers, Dirk Dubois en Etienne Van Rooy.² Op de raad van beheer van de Wielewaal van 29 oktober 1967 werd het voorstel met bezorgdheid aangehoord, maar op de bijzondere beheerraad van 11 november van dat jaar werd het licht toch op groen gezet voor de oprichting van een jongerenafdeling. De Wielewaal Jeugdafdeling (WJA) was geboren en nam meteen een hoge vlucht. In 1968 waren er al 20 afdelingen en in 1969 al 622 leden. In 1971 waren beide aantallen zowat verdubbeld, respectievelijk naar 38 afdelingen en 1279 leden. Toch was er iets mis.³

Het secretariaat van de WJA bleef in eerste instantie bij de Wielewaal en de WJA had ook geen eigen middelen. De greep van de moederbeweging was dus erg sterk. De WJA voelde zich beknot, o.a. ook vanwege de andere thema's en invalshoeken die de WJA wilde verkennen. De Wielewaal was van oudsher een beweging die zich bijna exclusief concentreerde op de studie van vogels. De WJA daarentegen, wilde zich ook bezighouden met planten, insecten, zoogdieren, enz. Daarnaast was de aandacht voor het milieu eind jaren 1960 en begin jaren 1970 in een stroomversnelling gekomen met o.a. de ramp met de olietanker Torrey Canyon (1967), het Europees Milieubeschermingsjaar (1970) en het rapport van de Club van Rome (1972). De WJA wilde daarop inspelen, maar de Wielewaal stond er afkerig tegenover. Er rezen meermaals spanningen, o.a. vanwege de deelname van de WJA aan de actie 'Kernenergie? Nee Bedankt!' en aan acties tegen de vogelvangst en tegen de aanleg van een autosnelweg door het Peerdsbos. Als gevolg verslechterden de relaties tussen 1969 en 1972. Reeds in 1970 werd het idee geopperd (maar intern afgewezen) om zich af te scheuren van de Wielewaal en te fusioneren met de Belgische Jeugdbond voor Natuurstudie (BJN). In 1972 bereikten de spanningen een hoogtepunt. De Wielewaal wou de WJA weer in het gareel doen lopen, terwijl de laatste dreigde zich af te splitsen. Uiteindelijk kwam het tot een compromis. De WJA werd herdoopt tot Natuur 2000 Wielewaaljongeren. Het kreeg een eigen secretariaat en een jaarlijkse toelage van 50.000 Belgische frank. Daarnaast was er niet langer goedkeuring vereist van de Wielewaal voor de verkiezing van een eigen bestuur.⁴

Voor veel Wielewaaljongeren was dit voldoende, maar een kleine groep vond dit niet ver genoeg gaan. Begin 1973 scheurde een groep van vooral Antwerpse leden zich af onder leiding van Julius Smeyers. Ze doopten hun vereniging 'Natuur 2000 - Vlaamse Jeugdbond voor Natuurstudie en Milieubehoud'⁵. De achtergebleven leden binnen de Wielewaal gingen verder onder de naam 'Wielewaaljongeren - Jeugdbond voor Natuurbeleving en Natuurbehoud' (WJ). Inhoudelijk liet de afscheuring zijn sporen na: terwijl Natuur 2000 zich actief met milieube-

scherming ging bezighouden, bleef bij de WJ natuurstudie stevig op de eerste plaats staan.⁶

De WJ kwam de klap vrij snel te boven. Tegen eind de jaren 1970 kende de WJ al meer dan 1500 leden. Ondertussen was er ook een nieuwe doelgroep bijgekomen. Vanaf 1977 was afdeling Schelde-Leie begonnen met een werking voor kinderen tussen 8 en 12 jaar en met het ontwikkelen van een kader om de jongeren te laten doorstromen naar de meer 'volwassen' WJ (+15 jaar). Na een paar jaar bleek dit experiment erg succesvol. De afdeling telde zo'n 70 'Piepers'. De piepwerking werd vervolgens bij de meeste afdelingen ingevoerd.⁷ Al vrij snel bleken er in sommige afdelingen zelfs meer piepers en jongeren dan volwassen leden te zijn, zodat het nodig bleek om de jeugdafdelingen een andere geografische indeling te geven dan de Wielewaal-afdelingen.⁸ Deze geografische loskoppeling van de Wielewaal en de WJ zou een belangrijke factor blijken bij de verdere evolutie van de WJ.

De groei van de WJ bracht ook zijn problemen mee. Enerzijds had de WJ nauwelijks genoeg werkingsmiddelen om een tijdschriftje uit te geven of de afdelingen te ondersteunen. Anderzijds draaide het volledige Wielewaalsecretariaat – waar ook de WJ afhankelijk van was – op slechts één personeelslid. De WJ voelde zich hierdoor erg beknot in haar verdere groei. Daarnaast bleef er intern onrust bestaan over de eerder natuurhistorische koers en het gebrek aan aandacht voor milieuactivisme. Binnen de WJ groeide de interesse om zich los te koppelen van de Wielewaal, omdat dan erkenning als jongerenorganisatie kon aangevraagd worden bij het Bestuur voor Jeugdvorming (BJV), wat ook een subsidie inhield. Voor de erkenning was het echter noodzakelijk om minstens 2000 leden en 35 actieve afdelingen te hebben. De WJ had geen van beide.⁹ Op dat moment kwamen de eerdere plannen voor een fusie met de BJN weer boven water. Een aantal bestuursleden had de overtuiging dat drie grote jeugdbonden in Vlaanderen er twee teveel waren. Voor dat idee valt veel te zeggen. De WJ, de BJN en Natuur 2000 hadden elk hun eigen niche, hun eigen doelgroep en hun eigen geografische indeling, zonder veel overlappings, maar ook zonder grote gaten: samen bedekten ze heel Vlaanderen. De BJN was vooral een stedelijk fenomeen – met uitzondering van Antwerpen, waar Natuur 2000 de grootste was, terwijl de WJ eerder landelijk was. De WJ had vooral leden in de leeftijdscategorie 8-20, terwijl de actieve BJN'ers eerder twintigers waren.¹⁰ Bovendien zouden ze samen voldoen aan de criteria voor de erkenning als jongerenorganisatie. Daarbij kwam nog dat de BJN al rechtspersoonlijkheid had, naast een landelijke organisatie en een eigen secretariaat. De BJN zelf had ook alle redenen om te fusioneren. Er waren financiële en organisatorische problemen. Een fusie met bijkomende reorganisatie, extra geld en vers bloed was meer dan welkom. Enkel

2 <http://nieuwsbriefnatuur2000.be/nieuwsbrief-2016/bondsberichten/> (laatst geraadpleegd op 01/09/2017)

3 Hazel VANDE KERCKHOVE en Wouter VAN GOMPEL (red.), *50 jaar jeugdbond: Excursie vertrekt!* [...], pp. 26-27

4 Hazel VANDE KERCKHOVE en Wouter VAN GOMPEL (red.), *50 jaar jeugdbond: Excursie vertrekt!* [...], pp. 27-31, <http://nieuwsbriefnatuur2000.be/nieuwsbrief-2016/bondsberichten/> (laatst geraadpleegd op 01/09/2017)
Evelien D'HANIS, *Jongeren vóór Natuur. Een historisch overzicht van de Belgische Jeugdbond voor Natuurstudie en de Wielewaal Jongeren*, onuitgegeven licentiaatsverhandeling UGent, 2004, p. 56

5 Natuur 2000 bestaat anno 2017 nog steeds.

6 Hazel VANDE KERCKHOVE en Wouter VAN GOMPEL (red.), *50 jaar jeugdbond: Excursie vertrekt!* [...], pp. 27-32

7 Hazel VANDE KERCKHOVE & Wouter VAN GOMPEL (red.), *50 jaar jeugdbond: Excursie vertrekt!* [...], pp. 32.

8 Evelien D'HANIS, *Jongeren vóór Natuur. Een historisch overzicht van de Belgische Jeugdbond voor Natuurstudie en de Wielewaal Jongeren*, onuitgegeven licentiaatsverhandeling UGent, 2004, p. 98

9 Hazel VANDE KERCKHOVE & Wouter VAN GOMPEL (red.), *50 jaar jeugdbond: Excursie vertrekt!* [...], pp. 34-35; Archiefdossiers 631/009 en 631/010.

10 Hazel VANDE KERCKHOVE & Wouter VAN GOMPEL (red.), *50 jaar jeugdbond: Excursie vertrekt!* [...], pp. 34-41.

Natuur 2000 zag het nut niet, maar als kleinste speler waren ze ook niet echt nodig om de fusie te doen slagen.¹¹

Een laatste belangrijke reden waarom de fusie kans had op slagen, was de aanwezigheid van een kleine groep mensen met ervaring die de fusie volledig konden uitwerken. De meeste van hen waren lid van WJ, waardoor die de motor van de fusie werd.¹² 1982 werd uitgeroepen tot het feitelijke fusiejaar. Er werden samen kampen georganiseerd en de werkgroepen versmolten, waarbij vooral de ZWG en de MWG bijzonder actief waren. In 1983 werd de fusie dan officieel bekrachtigd. De BJN zou haar statuten aanpassen en de WJ zou worden opgenomen binnen dit nieuwe statuut. Het enige wat nog restte, was het bedenken van een nieuwe naam. De initiële voorstellen van de WJ (Jeugdbond voor Ekologie, Jeugd en Natuur en Vlaamse Natuurjongeren) konden slechts op lauwe reacties rekenen, maar uiteindelijk kon iedereen zich vinden in het voorstel van de BJN: Jeugdbond voor Natuurstudie en Milieubescherming (JNM). Op de bijzondere algemene vergadering van 16 april 1983 werd de JNM officieel opgericht.¹³

2.3. Archiefgeschiedenis

Het is niet bekend wat er doorheen de tijd met het archief van de Wielewaaljongeren is gebeurd en waar het werd opgeslagen. Vermoedelijk werd het meeste door de bestuursleden zelf bewaard, waarbij het niet altijd in zijn geheel werd doorgegeven aan de volgende die de functie moest bekleden. Voor 1972 had de WJ geen eigen secretariaat waar het archief eventueel kon worden bewaard. Daarna kreeg de WJ een eigen secretariaat in de Bervoetstraat 33 te Antwerpen, maar na de afscheuring van Natuur 2000 lijkt het secretariaat gewoon weer bij de Wielewaal te zitten, in de Graatakker 11 te Turnhout. Nam Natuur 2000 het secretariaat in de Bervoetstraat over? Het is voorlopig nog onbekend. Wat uiteindelijk in het archief van de JNM is beland, bestaat hoofdzakelijk uit schenkingen van oud-WJ'ers naar aanleiding van de licentiaatsverhandeling van Evelien D'Hanis en van het 50-jarig jubileum van de jeugdbond met de bijhorende website en het boek *50 jaar jeugdbond: Excursie vertrekt!*. Een groot deel van het archief van de WJ is dus vermoedelijk nog 'out there'.

2.4. Verwerving

De JNM en Amsab-ISG sloten in 2003 een samenwerkingsakkoord en in 2007 werden de handen ook in elkaar geslagen voor het project 'Culturele Ontsluiting van Jeugdbondsarchieven', naar aanleiding van het 50-jarig jubileum van de jeugdbond. Dit gaf aanleiding tot de stapsgewijze overdracht van delen van het bondsarchief naar Amsab-ISG over de periode 2005-2016. In totaal zijn er tot nu toe zeven overdrachten geweest die materiaal bevatten van de WJ. Het

11 Evelien D'HANIS, *Jongeren vóór Natuur. Een historisch overzicht van de Belgische Jeugdbond voor Natuurstudie en de Wielewaal Jongeren.*, onuitgegeven licentiaatsverhandeling UGent, 2004, p. 105.

12 Hazel VANDE KERCKHOVE & Wouter VAN GOMPEL (red.), *50 jaar jeugdbond: Excursie vertrekt!* [...], pp. 34-35.

13 Maarten SAVELS. *Inventaris 631. Archief van de Belgische Jeugdbond voor Natuurstudie (BJN)*, Gent, Amsab-ISG, 2017, pp. 8-9.

materiaal uit al deze overdrachten werd bijeengebracht en beschreven in deze inventaris.

Aanwinstenummers:

D/2005/007

D/2009/001

D/2009/011

D/2010/002

D/2012/005

D/2014/008

S/2016/082

3. Inhoud en structuur

3.1. Bereik en inhoud

Het archief van de WJ is zeer onvolledig. In feite bestaat het slechts uit fragmenten van wat ooit een groot, maar wellicht niet centraal beheerd archief moet zijn geweest. Zo ontbreken verschillende dossiers van het congres en is er bijna geen materiaal van het kernbestuur. Vanaf 1975 zijn gelukkig wel alle ledenlijsten aanwezig. Voor kwantitatief onderzoek is dit materiaal wellicht te beperkt, maar voor kwalitatief onderzoek bevat het enkele pareltjes. Er zijn onder andere verschillende convo's en verslagen van kampen op Schiermonnikoog, niet toevallig een van de beste plaatsen in Europa om vogels te kijken, en de logboeken van WJ-afdeling Taxandria, waarin verslagen van hun activiteiten werden genoteerd en die als dusdanig een prachtige blik bieden op de dynamiek van de afdeling.

3.2. Selectie

Materiaal van de NJN, de BJN en de JNM werd afgescheiden en bij de relevante archieven ondergebracht. Monografieën en tijdschriften werden afgescheiden en overgedragen aan de bibliotheek. Affiches werden ondergebracht in de affichedecollectie. Dubbels en blanco formulieren werden vernietigd. Nietjes, paperclips, plastic mapjes en andere metalen of plastic bindsystemen werden verwijderd.

3.3. Aanvullingen

Voor zover bekend, is dit het enige stuk archief van de WJ dat in het bondsarchief te vinden was, maar het is vrijwel zeker dat er nog stukken te vinden zijn bij oud-bestuursleden, alsook in het archief van de Wielewaal.

4. Voorwaarden voor raadpleging en gebruik

4.1. Voorwaarden voor raadpleging

Het archief is raadpleegbaar mits toestemming van de dienstdoende archivaris

4.2. Taal en schrift

Nederlands

5. Verwant materiaal

5.1. Bestaan en bewaarplaats van originelen

Naar aanleiding van het 50-jarig bestaan van de jeugdbond werd een project opgezet onder de naam 'De Ultieme Beerput'¹⁴. Het project had als doel om foto's te verzamelen uit het 50-jarig bestaan, die foto's te digitaliseren en vervolgens online te zetten. De foto's konden becommentarieerd worden, zodat er meer informatie ter beschikking kwam over wie er op de foto staat of waar en wanneer ze genomen werd. Een selectie werd ook gebruikt voor het jubileumboek *50 jaar jeugdbond: Excursie vertrekt!*. Na de digitalisering werden de meeste foto's teruggegeven, maar een deel werd bewaard op de archiefzolder. Omdat het onbegonnen werk was om de foto's te overlopen en uit te splitsen naar NJN, WJ, BJN en JNM, werd beslist om ze alle op te nemen bij de fotocollectie van de JNM (archief 495).

5.2. Bestaan en bewaarplaats van kopieën

De digitale kopie van de foto's die werden gedigitaliseerd in het kader van het project 'De Ultieme Beerput' (zie hierboven), zijn te vinden in het digitaal archief van de JNM (archief 495).

5.3. Verwante beschrijvingseenheden

- Amsab-ISG - 495 - Archief van de Jeugdbond voor Natuur en Milieu (JNM)
- Amsab-ISG - 630 - Archief van de Nederlandse Jeugdbond voor Natuurstudie (NJN), NJN-district 8, NJN-afdeling Antwerpen en NJN-afdeling Gent II
- Amsab-ISG - 631 - Archief van de Belgische Jeugdbond voor Natuurstudie (BJN)

¹⁴ Een beerput in de jeugdbondsterminologie is een schriftje dat veel leden bijhielden ter herinnering aan kampen en excursies. Het was de bedoeling dat de andere kamp- en excursiegangers er een bijdrage in schreven. Die bijdragen waren meestal teksten, tekeningen of foto's, maar vaak werden ook gedroogde planten en soms zelfs dode dieren of andere bederfelijke waar ingekleefd. Traditioneel werd een beerput 'ingebeerd', wat inhield dat er een bijzonder smerig goedje erin of erop werd aangebracht. Menige beerput moest tussen kampen of excursies in de diepvries bewaard worden om ongedierte en schimmels in toom te houden.

5.4. Publicaties

Evelien D'HANIS, *Jongeren vóór Natuur. Een historisch overzicht van de Belgische Jeugdbond voor Natuurstudie en de Wielewaal Jongeren.*, onuitgegeven licentiaatsverhandeling UGent, 2004, 205 pp. [2015-ML/298]

Maarten SAVELS, De heterogene collecties van de Jeugdbond voor Natuur en Milieu. In: *Brood & Rozen*. Gent, Amsab-ISG, 17(2009), 3, pp. 104-111 [ZTSK 1132]

Hazel VANDE KERCKHOVE en Wouter VAN GOMPEL (red.), *50 jaar jeugdbond: Excursie vertrekt!* Gent: Jeugdbond voor Natuur en Milieu, juni 2008, 304 pp. [MB/0060]

6. Beschrijvingsbeheer

6.1. Verantwoording

Auteur: Maarten Savels

6.2. Regels of afspraken

ISAD(G), vertaling van de tweede uitgave (2004)

6.3. Datering van de beschrijvingen

Versie 1: 03/10/2017

INVENTARIS

1. Werking en structuur

- 01 Statuten van april 1971
1971
— 1 stuk
- 02 Jaarverslag over 1981
1982
— 1 omslag
- 03 Dossier betreffende de fusie
1983
— 1 omslag

2. Congres

- 04 Dossier betreffende het congres, georganiseerd te Sint-Niklaas van
26 t.e.m. 29 december 1971
1971
— 1 omslag
- 05 Dossier betreffende het congres, georganiseerd te Kortrijk van 27 t.e.m.
29 december 1974
1974
— 1 omslag
- 06 Dossier betreffende het congres "Limburg en zijn Natuur",
georganiseerd te Neerpelt van 26 t.e.m. 29 december 1975
1975
— 1 omslag
- 07 Dossier betreffende het congres "Natuurbeleving", georganiseerd te
Averbode van 27 t.e.m. 30 december 1976
1976
— 1 omslag
- 08 Dossier betreffende het congres "Met WeeJee aan Zee", georganiseerd in
Den Haan van 26 t.e.m. 29 december 1977
1977
— 1 omslag

- 09 Dossier betreffende het congres, georganiseerd te Stekene van
26 t.e.m. 29 december 1979
1979
— 1 omslag
- 10 Dossier betreffende het congres "Da's Diep Hé, Maurice! ...
of 't Kongres in Scheldeland", georganiseerd te Wetteren van 26 t.e.m.
29 december 1980
1980
— 1 omslag
- 11 Dossier betreffende het congres "Waterrijke Gebieden en hun Funkties",
georganiseerd te Mol van 26 t.e.m. 29 december 1981
1981
— 1 omslag
- 12 Dossier betreffende het congres, georganiseerd te Assenede van [26]
t.e.m. 29 december 1982
1982
— 1 omslag

3. Kernbestuur

- 13 Briefwisseling en verslagen van de vergaderingen van het kernbestuur
1975, 1980-1983
— 1 omslag
- 14 Brief aan de redactie
1974
— 1 stuk

4. Werkgroepen

- 15 Briefwisseling van de ARWG
1978
— 1 omslag
- 16 Briefwisseling, verslagen en nota's van de ZWG
1979, 1981-1983
— 1 omslag

- 17 Briefwisseling, omzendbrieven, ledenlijsten, verslagen en nota's van de Nationale Zoogdierenwerkgroep 1980-1983
— 1 omslag

De Nationale Zoogdierenwerkgroep was eigenlijk een overkoepelende werkgroep van de WJ, de BJN en N2000, maar werd vooral getrokken door Jos De Laender van WJ

5. Secretariaat en ledenadministratie

- 18 Briefwisseling, omzendbrieven en nota's van het nationaal secretariaat 1979-1980, 1982
— 1 omslag

- 19 Voorstellingsbrochures [z.d.]
— 1 omslag

- 20 Krantenknipsels over de Wielewaaljongeren 1975-1976, 1979-1980
— 1 omslag

- 21 Ledenlijst over 1973 1980
— 1 stuk

- 22 Ledenlijst over 1975 1975
— 1 omslag

- 23 Ledenlijst over 1976 [1976]
— 1 omslag

- 24 Ledenlijst over 1978 [1978]
— 1 omslag

- 25 Ledenlijst over 1979 [1979]
— 1 omslag

- 26 Ledenlijst over 1980 [1980]
— 1 omslag

- 27 Ledenlijst over 1981 [1981]
— 1 omslag

- 28 Ledenlijst over 1982 [1982]
— 1 omslag

- 29 Stukken betreffende de financiën [1971], 1982
— 1 omslag

6. Publicaties

- 30 Boekenlijst van de nationale kampenkist 1981
— 1 stuk

- 31 "t Schierke." Zangboekje, vermoedelijk voor een kamp op Schiermonnikoog [z.d.]
— 1 stuk

- 32 Tabellen en werkbladen voor de determinatie van wieren, korstmossen, schelpdieren e.a. [z.d.]
— 1 omslag

7. Projecten

- 33 Dossier betreffende het kerkuilproject 1981-1982
— 1 omslag

8. Kampen

- 34 Briefwisseling en nota's van de verantwoordelijke voor de nationale kampen 1981-1983
— 1 omslag

- 35 Dossier betreffende kampen op Schiermonnikoog in 1970
1970
— 1 omslag
- 36 Dossier betreffende het zomerkamp op Schiermonnikoog,
vermoedelijk in 1972
[1972]
— 1 omslag
- 37 Verslagen van de kampen in 1973, georganiseerd door WJ-afdeling
Schelde-Leie
1973
— 1 stuk
- 38 Dossier betreffende het zomerkamp op Schiermonnikoog in 1974
1974
— 1 omslag
- 39 Verslagen van kampen in 1974-1975
1974-1975
— 1 omslag
- 40 Dossier betreffende het zomerkamp op de Carthierheide
te Bergeyk in 1975
1975
— 1 omslag
- 41 Dossier betreffende het zomerkamp op Schiermonnikoog in 1976
1976
— 1 omslag
- 42 Verslagen van de zomerkampen in 1977, georganiseerd door
WJ-afdeling Schelde-Leie
1977
— 1 stuk
- 43 Verslagen van kampen in 1978
1978
— 1 omslag
- 44 Convo's en verslagen van kampen in 1980
1980
— 1 omslag
- 45 Convo's voor kampen in 1981
1981
— 1 omslag

- 46 Verslagen van kampen in 1982
1982
— 1 omslag

9. Afdelingen

- 47 Ledenlijst van WJ-afdeling Brugge
1978
— 1 stuk
- 48 Activiteitenkalender van WJ-afdeling Klein-Brabant over 1981
1981
— 1 stuk
- 49 Fragment uit het jaarverslag van WJ-afdeling Schelde-Leie over 1978
1979
— 1 stuk
- 50 Jaarverslagen over 1976, 1979 en 1980 van WJ-afdeling Taxandria
[1977], [1980-1981]
— 1 omslag
- 51 Logboek van WJ-afdeling Taxandria, deel 1
1979-1980
— 1 deel
- 52 Logboek van WJ-afdeling Taxandria, deel 2
1980-1983
— 1 deel
- 53 Dossier betreffende de werking van WJA- en WJ-afdeling Turnhout
1971-1972, 1974-1977
— 1 omslag
- 54 Kopie van ledenlijst van WJ-afdeling Zottegem
1983
— 1 stuk

BIJLAGEN

1. Andere collecties van de WJA en de WJ

1.1. Affiches:

- AF 000168: Natuurbescherming. Nu! Steun daarom de Wielewaal-Jeugdafdeling! [tussen 1967 en 1972]
- AF 000443: Leefbaarheid door natuurbehoud [tussen 1973 en 1983]
- AF 000457: Ga je ook eens mee op werkkamp of natuurstudiekamp met de Wielewaaljongeren en de Belgische Jeugdbond voor Natuurstudie [tussen 1973 en 1983]
- AF 000477: Leefbaarheid door natuurbehoud [tussen 1967 en 1972]
- AF 000491: Open oog voor de natuur. Natuurwandeling voor iedereen [tussen 1967 en 1983]
- AF 000542: Vleermuizen bedreigd! [tussen 1973 en 1983]

1.2. Monografieën

- Fusiekongres 16 april 1983 (Wielewaaljongeren (WJ) & Belgische Jeugdbond voor Natuurstudie: 1983 [MAD/404.28]
- Wielewaal - Jeugdafdeling gewest Antwerpen (WJA-gewest Antwerpen): 1969 [MAD/865.14]
- Wielewaal - Jeugdafdeling (Wielewaal Jeugdafdeling (WJA): [1970] [MAD/865.13]

1.3. Periodieken

- WJA-nieuws (WJA-afdeling Land van Waas) 1970-? [PAD/3246]

2. Lijst van gebruikte afkortingen

- ARWG = Amfibieën- en Reptielenwerkgroep
- BJN = Belgische Jeugdbond voor Natuurstudie
- BJV = Bestuur voor Jeugdvorming
- Convo = Convocatie, een document met praktische informatie voor mensen die meegaan op een kamp
- JNM = Jeugdbond voor Natuurstudie en Milieubescherming, later Jeugdbond voor Natuur en Milieu

- MWG = Milieuwerkgroep
- NBS = Natuurbeschermingssecretaris
- NJN = Nederlandse Jeugdbond voor Natuurstudie
- Propsec = Propagandasecretaris
- RvB = Raad van Beheer
- WJ = Wielewaaljongeren
- WJA = Wielewaal Jeugdafdeling
- ZWG = Zoogdierenwerkgroep

3. Bestuursleden¹⁵:

1968:

Voorzitter: Julius Smeyers

1969:

Voorzitter: Julius Smeyers

1970:

Voorzitter: Julius Smeyers

Ondervoorzitter: Richard Vergaelen

Secretaris: Agnes Reyns

Bestuurslid: Albert Mertens

Provinciaal secretaris Antwerpen: Greta Oudermans

Provinciaal secretaris Brabant: Kris Van Scharen

Provinciaal secretaris Limburg: Maria Geuens

Provinciaal secretaris Oost-Vlaanderen: Agnes Reyns

Provinciaal secretaris West-Vlaanderen: A. Verhaeghe

1971¹⁶:

Voorzitter: Julius Smeyers

Ondervoorzitter: Richard Vergaelen

Secretaris: Agnes Reyns

Penningmeester: Julius Smeyers

Provinciaal secretaris Antwerpen: Vera Simons

Provinciaal secretaris Brabant: J. Van Dijck

Provinciaal secretaris Limburg: Maria Geuens

Provinciaal secretaris Oost-Vlaanderen: Agnes Reyns

Provinciaal secretaris West-Vlaanderen: A. Verhaeghe

Gewestelijk voorzitter Antwerpen: Herman Moens

¹⁵ Alle gegevens komen uit Hazel VANDE KERCKHOVE &, Wouter VAN GOMPEL (red.). *50 jaar jeugdbond: Excursie vertrekt!* Gent, Jeugdbond voor Natuur en Milieu, juni 2008, pp. 274-276, tenzij anders vermeld.

¹⁶ Archiefdossier 632/04

Gewestelijk voorzitter Land van Waas: Jan Dhollander

Gewestelijk voorzitter Noord-Limburg: Albert Mertens

Gewestelijk voorzitter Schelde-Leie: Norbert De Smet

1972:

Voorzitter: Julius Smeyers

1973:

Secretaris: Mieke Coppens

Penningmeester: Richard Vergaelen

Redacteur: Norbert De Smet

Werkgroepverantwoordelijke: Luc Matthé

Bestuursleden: Jos De Sloover, André Kimpe, Leo Hermans, Jeannine Poorters, Jan Dhollander & Mark Leten

1974:

Voorzitter: Richard Vergaelen

Ondervoorzitter: Jeannine Poorters

Penningmeester: Richard Vergaelen

Secretaris: Mieke Coppens

Propsec: Luc Wemel

Ombudsman: Jan Dhollander

Bestuursleden: Jos De Sloover, Raymond Delaere, Rik Theuws, Mark Leten & Lisette Hermans

1975¹⁷:

Voorzitter: Richard Vergaelen

Ondervoorzitter: Luc Wemel

Penningmeester: Richard Vergaelen

Secretaris: Mieke Coppens

Redactie: Norbert Desmet & Odi Heyse

Natuurbeschermingssecretaris: Jan Dhollander

Informatiesecretaris: Mark Leten

Lid zonder functie: Mario Tytgat, Jeannine Poorters & Rik Theuws

1976:

Voorzitter: Luc Wemel

Ondervoorzitter: Norbert Desmet

Secretaris: Mario Tytgat

Penningmeester: Richard Vergaelen

Natuurbeschermingssecretaris: Jan Dhollander

Propsec: Jos De Sloover & Luc Wemel

Redactie: Peter Herman, Mark Leten

Kampenverantwoordelijke: Norbert Desmet

Lid RvB Wielewaal: Richard Vergaelen, Jan Dhollander, Norbert Desmet

Bestuursleden: Rik Theuws, Johan Royaerd, Johnny Ooye, Jos Lauwers & Jan

¹⁷ Archiefdossier 632/13

Vanham

1977:

Voorzitter: Luc Wemel
Penningmeester: Richard Vergaelen
Secretaris: Mario Tytgat
Natuurbeschermingssecretaris: Marc Backaert, Robrecht Dhollander, Jos Lauwers
Propsec: Mark Ostes
Kadervormingsverantwoordelijke: Ward Machielsen
Redactie: Mark Leten, Peter Herman, Regine Vandewalle & Hilde Uytterschout
Werkgroep Landschappen: Koen Grolus
Bestuurslid: Christian Van Lierde
Lid RvB Wielewaal: Jan Dhollander, Norbert Desmet, Rik Theuws

1978:

Voorzitter: Peter Herman
Ondervoorzitter: Pol Cardon
Secretaris: Jos Lauwers
Penningmeester: Richard Vergaelen
Natuurbeschermingssecretaris: Mark Ostes
Propsec: Mark Ostes
Redactie: Mark Leten
Kampenverantwoordelijke: Pierre Hubeau & Wouter Lenaert
Lid RvB Wielewaal: André De Kimpe, Jan Dhollander, Rik Theuws
Bestuursleden: Koen Grolus & Christian Van Lierde

1979:

Voorzitter: Bernard Dermout
Secretaris: Sabine Delhaise
Penningmeester: Richard Vergaelen
Propsec: Stefan De Smedt
Redactie: Christian Van Lierde, Johan Heyvaert & Jan De Boe
Kampenverantwoordelijke: Pierre Hubeau & Wouter Lenaert
Lid RvB Wielewaal: André De Kimpe, Pol Cardon & Christian Van Lierde
Afgevaardigde Centrale: Koen Grolus

1980:

Voorzitter: Wouter Lenaert
Secretaris: Sabine Delhaise
Penningmeester: Daniel Acke
Afgevaardigde Centrale: Koen Grolus
Redactie: Jan Heyvaert
Propsec: Stefan De Smedt & Jan Vermeiren
Kampenverantwoordelijke: Paul De Bruycker

1981:

Voorzitter: Johan Royaerd

Secretaris: Peter Delvaux
Redactie: Jan Heyvaert
Kampenverantwoordelijke: Stefaan Nachtergaele

1982:

Voorzitter: Johan Royaerd
Secretaris: Peter Delvaux
Penningmeester: Daniel Acke
Redactie: Jan Heyvaert, Nico Michiels & Mark Van Mierlo
Piepverantwoordelijke: Viviane Lootens
Kampenverantwoordelijke: Stefaan Nachtergaele
Afgevaardigde Centrale: Koen Grolus
Milieuwerkgroep: Tine Heyse
Bestuursleden: Wim De Groote & Inge Keymeulen

1983 (tot aan het fusiecongres):

Voorzitter: Peter Delvaux
Penningmeester: Daniel Acke
Kampenverantwoordelijke: Stefaan Nachtergaele
Redactie Wieltje: Bart Vandergeten, Jaco Vangronsveld & Jean Castro
Redactie BB: Inge Keymeulen
Milieuwerkgroep: Tine Heyse
Bestuursleden: Johan Royaerd, Jos De Laender, André Verboven, Joost Dewyspe-
laere, Kris Peeters, Jan Verheeke, Marc Wuyts, Mark Van Mierlo & Koen Grolus

Amsab-ISG

Amsab-Instituut voor Sociale Geschiedenis is het erfgoedcentrum van sociaal, humanitair en ecologisch geëngageerde bewegingen. Het verzamelt en bewaart roerend en immaterieel erfgoed over diverse thema's zoals arbeid, milieu, migratie, Noord-Zuidrelatie, mensenrechten, gender, holebi, vrede. Je vindt er archieven, kranten en tijdschriften, brieven, affiches, foto's, films, boeken, postkaarten en zo veel meer van organisaties en personen die zich met die thema's bezighielden en -houden.

Amsab-ISG heeft een actieve publiekswerking die sterk gericht is op participatie. Het stimuleert en faciliteert wetenschappelijk onderzoek en profileert zich op het (inter)nationale wetenschappelijke forum. Het geeft een eigen tijdschrift uit, *Brood & Rozen. Tijdschrift voor de Geschiedenis van Sociale Bewegingen*.

Bagattenstraat 174, 9000 Gent

09 224 00 79

www.amsab.be

info@amsab.be

www.facebook.com/AmsabISG

**U MAAKT GESCHIEDENIS
WIJ BEWAREN ZE**

Vlaanderen
verbeelding werkt

